

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «КОНОТОПСЬКИЙ
ІНДУСТРІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СУМСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ» (КІНФК СУМДУ)**

Циклова комісія психолого-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика навчання осіб з особливими освітніми потребами

назва навчальної дисципліни

Галузь знань	<u>01 Освіта</u>
Спеціальність	<u>015.39 Професійна освіта. Цифрові технології</u>
Освітньо-професійна програма	<u>Професійна освіта. Комп'ютерні технології</u>
Освітньо-професійний ступінь	<u>фаховий молодший бакалавр</u>
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин: лекцій, с/п, ср. Форма підсумкового контролю	4 кредити/120 годин, зокрема: лекцій – 54 год., семінарських – <u>26</u> год., самостійної роботи – <u>40</u> год. <u>Іспит.</u>
Статус дисципліни	вибіркова навчальна дисципліна
Мова навчання	українська
Рік/ семестр навчання	<u>третій/п'ятий</u>
Викладач	Ветрова Ольга Дмитрівна
Покликання (лінк) на дисципліну	https://dl.kipt.sumdu.edu.ua/course/view.php?id=82
Кваліфікаційна категорія, науковий ступінь, вчене (педагогічне) звання, Е-май.	спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук odvetrova@gmail.com
Мета навчальної дисципліни	формування цілісної, логічної, послідовної системи теоретичних знань та практичних умінь і навичок щодо забезпечення інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами,
Методи навчання	I. По джерелу знань: 1.1. Словесні – лекція. 1.2. Діалогічні (бесіда, диспут, семінар). 1.3. Практичні (вправи, практичні завдання). II. По пізнавальній діяльності: 2.1. Репродуктивний (відтворювальний) – розв'язання психологічних задач. 2.2. Частково-пошуковий (самостійна робота). 2.3. Евристичний (проблемно-розвиваючий) – евристична бесіда, евристичне фронтальне опитування. 2.4. Метод проблемного викладання. III. Методи по логіці навчання:

	<p>3.2. Дедуктивний – від загального до часткового.</p> <p>3.3. Синтез.</p> <p>3.4. Аналіз.</p> <p>3.5. Порівняння.</p> <p>IV. Методи колективної розумової діяльності:</p> <p>4.1. Метод «кейсів».</p> <p>4.2. Навчальні дискусії.</p> <p>4.3. Метод «мозкового штурму».</p> <p>V. Імітаційні методи навчання (ділова гра).</p>
Компетентності, заплановані знання та вміння	<p>ЗК 7. Здатність працювати в команді;</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ФК 2. Здатність планувати й організовувати освітній процес у демократичному стилі; готовність педагогічно, психологічно й методично грамотно організувати свою професійну діяльність.</p> <p>ФК 3. Здатність спостерігати, описувати, ідентифікувати, класифікувати психофізіологічні особливості здобувачів освіти і враховувати результати під час організації навчально-виробничої діяльності й виховної та корекційної роботи.</p> <p>ФК 4. Здатність створювати розвиваюче освітнє середовище, забезпечувати сприятливий морально-психологічний клімат навчально-виробничої діяльності та високий рівень культури її організації.</p> <p>ФК 13. Здатність організувати освітній процес для осіб з особливими освітніми потребами.</p>
Заплановані результати навчання	<p>ПРН 6. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для організації навчально-виробничої діяльності</p> <p>ПРН 8. Добирати та застосовувати методики психолого-педагогічного діагностування здобувачів освіти, а також застосовувати отримані результати. Застосовувати мотиваційні заходи до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.</p> <p>ПРН 9. Оцінювати стан сформованості професійної компетентності здобувачів освіти.</p>
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Інклюзія в освіті як передумова дотримання прав людини, виклик сучасності та психолого-педагогічна проблема.</p> <p>Тема 2. Забезпечення інклюзивного навчання у міжнародних документах і національному законодавстві.</p> <p>Тема 3. Міжнародний досвід реалізації інклюзивного навчання.</p> <p>Тема 4. Генеза інклюзивної освіти в Україні.</p> <p>Тема 5. Інновації та передовий досвід організації інклюзивного навчання.</p> <p>Тема 6. Особливості організації інклюзивного простору в закладах освіти.</p> <p>Тема 7. Забезпечення процесу транзиції молоді з інвалідністю до дорослого життя.</p> <p>Тема 8. Особи з інвалідністю у суспільстві. Міжнародна класифікації функціонування обмислення життєдіяльності та</p>

	<p>Тема 9. Методи і форми навчання осіб з порушеннями фізичного та сенсорного розвитку.</p> <p>Тема 10. 1. Методи і форми навчання осіб з порушеннями інтелектуального розвитку</p> <p>Тема 10. 2. Методи і форми навчання осіб з розладами емоційно-вольової сфери. Інші категорії здобувачів освіти з ООП.</p> <p>Тема 11. Особливості методичного забезпечення інклюзивного навчання осіб з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату.</p>
<p>Міждисциплінарні зв'язки</p>	<p>«Педагогіка», «Організація і методика виховної роботи», «Організація і методика професійного навчання та технічні засоби навчання та методика їх використання»</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>Оцінювання здійснюється в системі поточного, рубіжного контролю знань.</p> <p>Поточне оцінювання здобувачів освіти з методики навчання осіб з особливими освітніми потребами проводиться безпосередньо під час навчальних занять та за результатами виконання самостійної роботи, усних відповідей, письмових робіт тощо.</p> <p>Рубіжний контроль здійснюється за результатами вивчення теми (розділу), модулю. Оцінка виставляється на підставі результатів опанування здобувачами освіти матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (самостійних, семінарських, контрольних робіт) та навчальної активності студентів.</p> <p>Підсумковий контроль успішності навчання здійснюється у формі іспиту.</p> <p>Оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти здійснюється за національною 4-бальною шкалою оцінювання навчальних досягнень: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».</p> <p>Оцінку «відмінно» здобувач отримує, якщо має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу; чітко володіє понятійним апаратом; викладає матеріал впевнено, у логічній послідовності; робить узагальнення та висновки; наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.</p> <p>Оцінку «добре» здобувач отримує, якщо достатньо та вільно орієнтується в матеріалі курсу; вірно розкриває зміст питань; робить певні узагальнення, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу, або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій;</p> <p>Оцінку «задовільно» здобувач отримує, якщо слабо орієнтується в матеріалі курсу, невпевнено та плутано розкриває зміст контрольних питань, допускається помилок при визначенні термінів, не робить висновків та узагальнень, не наводить практичних прикладів;</p> <p>Оцінку «незадовільно» здобувач отримує, якщо не орієнтується в матеріалі дисципліни, дає неправильні відповіді</p>

менше, ніж на 60%.

**Рекомендована література,
Інформаційні ресурси**

Основна література:

1. Алесва Н. М. Діти з порушеннями зору в умовах інклюзивної освіти : навч. метод. посіб. / за ред. С. П. Синьової, С. О. Рикова, 2016. К. : Кафедра, 2016. 212 с.
2. Архітектурна доступність шкіл: навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Л.Ю.Байди, О.В.Красюкової-Енне К: 2012. 88 с.
3. Асистент вчителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / Н. М. Дятленко. Н. З. Софій., О. В. Мартинчук, Ю. М. Найда; під заг. ред. М. Ф. Войцехівського. К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с.
4. Доступність та універсальний дизайн : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Л.Ю. Байди, О.В. Красюкової Енне К., 2013. 128с.
5. Єжова Т. Є. Соціальна реабілітація дітей з інвалідністю: навч. посіб. К. Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 284 с.
6. Конвенція про права осіб з інвалідністю [Електронний ресурс]. - Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text (дата звернення 09.09.2023).
7. Навчальний курс з інклюзивної освіти : Теорія та методика інклюзивного навчання. Модулі 1-3 / уклад. Л. М. Сидорів, за ред. С. М. Сидоріва. Івано-Франківськ : видавець Купнір Г. М., 2020. 235 с.
8. «Організаційно-методичний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах ДНЗ». / Компанець Н.М., Луценко І.В., Коваль Л.В. - К.: Видавнича група «Атопол», 2018. с. 100.
9. Психолого-педагогічний супровід сім'ї у роботі психолого-медико-педагогічної консультації : [електронний ресурс] / авт. кол.: С. І. Васильковська, Т. В. Жук, Т. Д. Ілляшенко та ін. ; за ред. А. Г. Обухівської. К. : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2015. 66 с.
10. Таранченко О. М. Диференційоване викладання в інклюзивному класі: навчально- методичний посібник / О. М. Таранченко, Ю. М. Найда. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. - 124 с

Додаткова:

1. Ветрова О. Д. Особливості взаємодії школи з батьками обдарованих дітей в умовах інклюзивної освіти. *Актуальні проблеми соціального включення в Європейській освітній простір* : матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Глухів 18-19 вересня, 2014). Глухів, 2015. С 74-80.
2. Дефектологічний словник [Текст]: навч. посіб. / Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова. К., 2011. 528 с.
3. Інклюзивне навчання: партнерські стосунки з родинами / А. Колупаєва, П. Софій, Ю. Найда, Л. Даниленко. *Директор школи. Шкільний світ*. 2011. № 10. С. 20-25.
4. Колупаєва А.А. Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи / Колупаєва А.А. Педагогічні основи

розвитку в загальноосвітні навчальні заклади: Монографія, К.: Педагогічна думка, 2007 р. 458 с.

5. Права людини: знати, щоб захищати. Що треба знати про захист прав дітей з інвалідністю: методичний посібник / Під заг. ред. Софій Н. З. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 52 с.

6. Серпутько Г. П. Методичні аспекти підготовки педагогів до роботи з дітьми із глибокими порушеннями зору в рамках інклюзивного навчання. *Матеріали XIII міжнародної науково-практичної конференції "Актуальні проблеми навчання та виховання людей в інтегрованому освітньому середовищі у світлі реалізації конвенції ООН про права інвалідів"*, 20-21 листопада 2013 року. К.: Університет «Україна».

7. Синьов В.М., Коберник Г.М. Основи дефектології: Навч. посібник. К.: Вища школа, 1994. 143 с.

8. Синьова Є. П. Особливості розвитку і виховання особистості при глибоких порушеннях зору: моногр. [Текст] / Є. П. Синьова. К., 2012. 442 с.

Інтернет-джерела:

1. Нормативно-правова база інклюзивної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.soippo.edu.ua/index.php/45-2010-11-24-15-06-39/3632-normativno-pravova-baza-z-pitan-inklyuzivnoji-osviti> (дата звернення: 02.09.2023).

2. Навчальний курикулум з інклюзивної освіти «Раннє втручання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://inclusion.org.ua/modules/rannie-vtruchannia/> (дата звернення: 02.09.2023).

Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які викладач пред'являє до студента при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування. Лекційні, семінарські та практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником. У дистанційному режимі всі заняття проводяться на платформі дистанційного навчання НАВЧАЛЬНИЙ ПОРТАЛ КІПФК СУМДУ.

Правила поведінки на заняттях. Активна участь здобувачів на практичному та семінарському заняттях, під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи тощо. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Перескладання іспитів відбувається із відповідно до Положення.

Політика щодо академічної доброчесності. Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними. Дотримуватись Кодекса академічної доброчесності у КІПФК СУМДУ та Положення про порядок перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат.

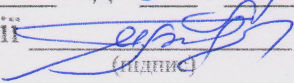
Крім того, підсумковий семестровий контроль здобувачів

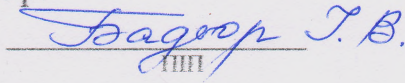
дистанційного навчання коледжу. З метою контролю виконання завдань іспиту в дистанційній формі викладач має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Messenger тощо).

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії
психолого-педагогічних дисциплін

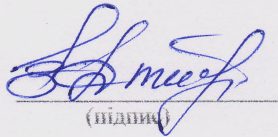
Протокол № 1 від «30» серпня 2023р.

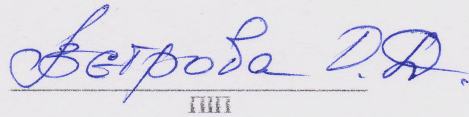
Голова комісії

(підпис)

(підпис)

Викладач

(підпис)

(підпис)